

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt III. Quòd leges Principium, conscientias subditorum obstringant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

hereses; non multo etiam post ipsa regna dilabuntur. quemadmodum verissimè Sapiens ait: Iustitia eleuat gentem, miseros autem facit populos peccatum. *Prov. 12.*

CAPVT III.

Quod leges Principum, conscientias subditorum obstringant.

DI X E R I T quispiam, faciendum quidè esse quod illi præceperint, ob vindictæ metum: quam sibi nullus sua temeritate debeat accersere. Verùm ut libera sit à Legis vinculis conscientia, id Christianæ libertatis beneficium postulare. Proinde cum sperabitur fore clam aut impunè auferendum, si tunc contra Legem quippiam designetur, nihil id coram Deo peccati habiturum esse. Verùm hoc qui dicit, parum considerat quod Apostolus scribit, eos qui potestati resistunt, diuinæ ordinationi resistere. quo loco, sine dubio, potestatem pro superiore posuit auctoritate, quæ præcipiendi ius habet, cuique obedire laudabile sit. Nam diuina permissio seu concessio, quæ nomine potestatis interdum significata est; velut cum dicitur Pilato: Non haberes potestatem in me ullam, nisi tibi datum esset desuper. & alio loco Iudæis: Hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum: quam potestatem ad nocendum non semper accipiunt mali, etsi nocendi voluntas non desit: Accipiunt autem interdum, secundum occulta Dei consilia, vel ad probationem fortium, vel ad ultionem perditorum, vel ad correctionem peccantium: cuiusmodi potestatem diabolus in Iob acceperat, ut posteris exemplum patientiæ traderetur: maximamque est in castra Sanctorum habiturus in fine sæculi, quando soluetur è carcere suo. Hæc igitur diuina concessio atque permissio, non ea potestas est, cui obedire sit laudabile, aut de qua scriptum est: Qui po-

*Iohann 19.
Luca 23.*

restati resistit, Dei ordinationi resistit. vtenim noceri
 nobis permittit Deus, quibusdam mala voluntate pa-
 ratis ad inferendas iniurias: ita sese tueri, & iniuriam
 propulsare non prohibet. Sed potestas hoc loco intel-
 ligenda est sublimior in iis qui præ sunt, atque ad alios
 regendos & moderandos gubernacula suscipiunt, cui
 prius dixerat omnem animã subditam esse oportere.
 Quam potestatem quoniam in rebus humanis institu-
 it is per quem Reges regnant, & legum conditores
 iusta decernunt: idcirco huic qui resistit, diuinæ pro-
 fectò ordinationi resistit. vnde & hoc colligitur, eum
 qui non obediatur, diuinæ ordinationi non obtempera-
 re. An potest autem culpæ nihil habere, diuinæ resiste-
 re ordinationi, vel ei non parere? Sed tamen quantum
 habeat culpæ, resistere; nec Apostolus reticuit. Adiu-
 git enim: qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem
 acquirunt. Damnationem, inquis, certè, sed eam que
 irrogatur à seculari potestate. Accipe igitur quod eo-
 dem loco est multo apertius: Ideo necessitati sub-
 diti estote, inquit, non solum propter iram, sed etiam
 propter conscientiam. Cōscientiam maculatos pro-
 nunciat eos, qui præceptis Principum non paruerint;
 siue id palàm faciant, vt etiam Principum iras incur-
 rant; siue clam, vbi tamen Deus potestatum ordinator
 intuetur. Cùm autem eosdem illos sublimiore prædi-
 tos potestate, Dei ministros appellat, quod eius in ter-
 ris vice & auctoritate fungantur: quid aliud significat
 quàm violationem horum constitutionis, cum Dei
 qui eos præfecit, offensione coniunctam esse? Nec du-
 bium est, quin id vitiosè fiat, quod sit contra Dei vo-
 luntatem. Atqui hanc affirmat Petrus esse Dei volun-
 tatem, vt Regibus atque Ducibus obtemperetur; eaq;
 executioni mandentur, quæ præceperint: nõ tantisper
 dum illi vident, quod esse dicit Apostolus ad oculum
 seruire; sed siue absint, siue presentes, attentè obediendi
 seduli-

1. Pet. 2.

Ephes. 6.

sedulitatem contéplentur. Magnum porrò & spiri-
 tuale documētum (ait D. Ambrosius) quo Christiani
 viri, sublimioribus potestatibus docentur debere esse
 subiecti: ne quis constitutionem Regis terreni putet
 esse soluendam. Si enim censum Dei Filius soluit, quis
 tu tantus es, qui non putes esse soluendam? Et ille
 censum soluit, qui nihil possidebat: tu autē, qui seculi
 sequeris lucrum, cur seculi obsequium non recognos-
 cas? Cur te supra seculum quadam animi arrogantia
 seras, cum seculo sis misera cupiditate subiectus?

Lib. 4. in Lucam, cap. 5.

CAPVT IIII.

*Quid sibi velit quod in Euangelio dicitur,
 liberos esse filios.*

VERVM habere isti in ore solent, liberos esse filios
 à tributis persoluendis, Dominum iudicasse: ne-
 que id faciendum esse, nisi scandali causa declinandi.
 Cùm enim Petrum interrogasset, quid ei videretur,
 Reges terræ à quibus tributa accipere solerent, à filiis
 videlicet, an ab alienis? atque ille incunctanter respon-
 dit, ab alienis; conclusit, ergo liberi sunt filij: atque
 adiunxit: Vt autē nō scādalizemus eos, vade ad mare,
 & mitte hamum, & eū piscem qui primus ascenderit,
 tolle: & aperto ore eius, inuenies staterem, illū sumens,
 da eis pro me & te. Ita scripturas semper hæretici sine
 sensu loquuntur. Quis enim neget ab hoc tributo pen-
 dendo Christum verè liberum fuisse? Si enim in quo-
 libet regno terreno, principum filij non sunt vediga-
 les, quia filij sunt: consentaneum erat, vt æterni Patris
 ac Regis Filius, communi hac lege minimè teneretur.
 Et iuxta Hilarij quidem, Chrysofomi, ac Cyrilli expo-
 sitionem, non agitur de didrachmate ac tributo prin-
 cipi persoluendo; sed de eo quod omniū domino
 esset iuxta Legē offerendū. Ex hoc enim loco Cyrillus,
 e s filium

Matth. 17.

Chrysof. hom. 59. in Matth.